

Ultreia 34, mei 2014

In deze Ultreia

- Van de redactie
- Beeldverslag Voorjaarsbijeenkomst Gouda
- Huiskamer van de Lage Landen
- *L'Esprit du Chemin* verhuisd
- In memoriam: Armando Raposo
- Jacobus van der Werff overleden
- Virtuele en Londense *Pórtico de la Gloria*
- Hospitaleros gezocht voor *Irún*
- Verbouwing refugio Valkenburg
- Fotowedstrijd en zomerthema *Benedictushof Egmond*
- Expositie in Helmond
- Ik ben op weg gegaan
- De Wandelgids: *wandeling*
- Wereldverbeteraars
- Wilt u iets van mij lezen?
- *Ongerwaeg ... met een rugzak vol vragen: pelgrimstocht van Konstanz naar Santiago de Compostela*
- Fietstocht regio Den Haag

Van de redactie

Het pelgrimsseizoen is weer begonnen. Onze huiskamer in Santiago is weer geopend en seizoen of niet, zoals elke maand weer een nieuwe Ultreia. Dit keer wat eerder dan gebruikelijk. Alle inzenders hadden keurig op tijd en netjes verzorgd hun kopij ingeleverd, dus waarom dan nog gewacht met verzenden?

Veel leesplezier in Ultreia

André Brouwer
hoofdredacteur

Beeldverslag Voorjaarsbijeenkomst Gouda

Op de [website](#) van het Genootschap staat een uitgebreid beeldverslag (foto's en filmpjes) van onze Voorjaarsbijeenkomst op 15 maart 2014 in Gouda.

Met bijdragen van onder meer ondergetekende (regio Rotterdam), Geri van Ittersum, Enne de Jongh, Harm Menkhorst, Bendt Schortinghuis, Koos van der Spek (Goudse Fotoclub, GFC) en Maarten Valkenburg (tekst).

Marjan Blümer

L'Esprit du Chemin is verhuisd

Foto: de nieuwe herberg in Le Chemin

De herbergiers Huberta en Arno van de pelgrimsherberg *L'Esprit du Chemin* hebben Saint-Jean-Pied-de-Port verlaten om een nieuwe herberg op te zetten langs de pelgrimsweg van Vézelay (zuidelijke tak, via Nevers). De herberg bevindt zich op 25 km van Vézelay, in het gehucht 'Le Chemin' !

De nieuwe herbergiers, Joxelu en Jakline, nemen de herberg aan de Rue de la Citadelle 40 in Saint-Jean-Pied-de-Port over. De herberg krijgt de naam *Beilari* (dat betekent *pelgrim* in het Baskisch, en ook *diegene die waakt*). De twee Basken hopen dat ze hun werk net zo hartelijk kunnen doen als hun vrienden Huberta en Arno. Die hartelijkheid is overigens niet in het Nederlands, maar Joxelu en Jakline spreken wel Frans, Spaans en Engels.

Voor meer informatie nodigen wij u graag uit de websites van [Beilari](#) en [L'Esprit du chemin](#) te bezoeken.

Joxelu en Jakline, Huberta en Arno

Huiskamer van de Lage Landen

Zoals u in de vorige Ultreia hebt kunnen lezen is er ook dit jaar weer een Huiskamer van de Lage Landen. Deze is nu gevestigd in het Pelgrimsbureau, Rua do Vilar 3, Santiago.

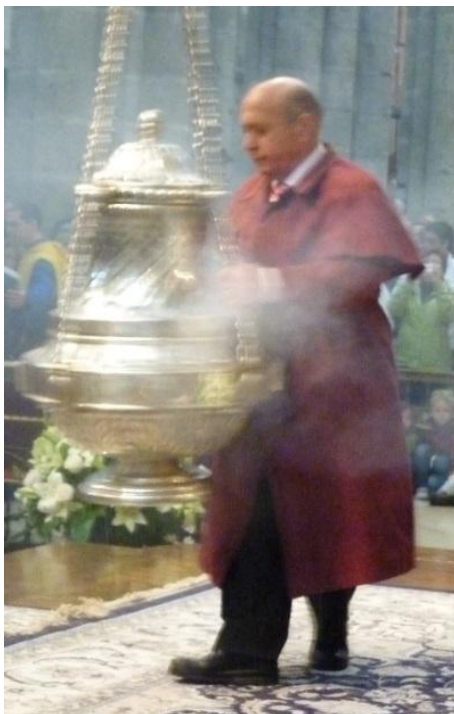
De Huiskamer is een mooie plek om even bij te komen van uw camino. Een enthousiast team staat van begin mei tot half oktober klaar om u te ontvangen. De Huiskamer is geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

Foto: Joep van Leeuwen en zijn wandelmaat Herman Jacques waren een van de eerste bezoekers (vanuit Porto) en overhandigden een Nederlandse vlag aan hospitalera Marian van de Wiel.

Op deze [link](#) is te zien wie de Huiskamer bemensen in de periode dat u denkt aan te komen: Op [YouTube](#) krijgt u al een indruk van de Huiskamer.

Chris Strijbos, werkgroep Huiskamer van de Lage Landen

In Memoriam: Armando Raposo

Alle pelgrims in Santiago kennen Armando Raposo. Misschien niet bij naam maar wel als 'de piloot' van de botafumeiro.

Hij was een kleine man, zwijgzaam en discreet met een zeer innemende glimlach. In 1950 kwam hij in dienst van de kathedraal en leerde er omgaan met de dikke touwen van de botafumeiro. In 1964 kreeg hij de leiding van de acht *tiroboleiros*, de mannen die op het ritme dat Armando aangaf, het grote wierookvat in beweging brachten en het lieten zwaaien tot 65 meter boven de hoofden met een snelheid van 68 km per uur.

Armando beheerste de vlucht van het wierookvat (62 kg) als geen ander. Hij domineerde het hele systeem door zijn technische en wetenschappelijke kennis en gevormd als hij was door de jarenlange ervaring.

Het was telkens een adembenemend schouwspel wanneer Armando, na zeventien vluchten, de dalende botafumeiro pakte, hem afremde en veilig op de grond zette.

Armando, de kleine minzame man die het grote geweld de baas kon, overleed op 6 april 2014. Hij werd 83 jaar en was ruim 30 jaar een dierbare vriend.

Mireille Madou

Jacobus van der Werff (1922 – 2014)

Vrijdag 2 mei jl. overleed op 92-jarige leeftijd ons erelid Jacobus (Koos) van der Werff. Hij was de eerste penningmeester van ons genootschap.

In Jacobsstaf 102 die medio juni verschijnt, gedenken we hem met een In memoriam.

André Brouwer, secretaris Nederlands Genootschap van Sint Jacob

Virtuele en Londense Pórtico de la Gloria

Virtual tour Pórtico de la Gloria

Wie de laatste jaren bij de kathedraal van Santiago aankwam, heeft nog niet de *Pórtico de la Gloria* van Maestro Mateo in volle pracht mogen aanschouwen. Toen ik er was, kon men in de crypte wel een prachtige 3D film bekijken.

Vooral het mysterieus lachende gezicht van de profeet Daniel spreekt tot de verbeelding. Deze virtuele rondleiding kunt u ook op [YouTube](#) bekijken: (alleen Spaans).

Dit jaar zijn de werken nog in volle gang. Op YouTube is tevens een filmje te vinden over de restauratie:

[Pórtico de la Gloria - Work in progress](#) (Engelstalige versie).

Cast of the Pórtico de la Gloria

Onlangs deed ik in Londen de ontdekking van mijn leven. In het *Victoria and Albert Museum*, kwam ik oog in oog te staan met een replica van de *Pórtico de la Gloria*. Deze bevindt zich in [the Cast Courts](#)

De 19e eeuw kende een hernieuwde interesse voor middeleeuwse kunst. Er zijn toen vele gipsen replica's gemaakt van de topstukken uit de beeldhouwkunst. Reizen was namelijk nog niet voor iedereen weggelegd. Het *Victoria and Albert Museum* in Londen heeft deze kopieën verzameld op twee grote binnenpleinen - *the Cast Courts*. De replica van de *Pórtico de la Gloria* dateert van 1866, kreeg indertijd veel lof en werd gezien als *a glory to the museum*.

Saint James's church

Als u dan toch in Londen bent, en op Piccadilly bij *Fortnum and Mason* thee wilt inkopen, loopt u dan [Saint James's church](#) niet voorbij. Deze kerk is het werk van architect Christopher Wren (1632-1723) – ja, dezelfde als die van Saint Paul's Cathedral.

Er zijn regelmatig lunch- en avondconcerten en vóór de kerk is er ook een lunchroom waar u rustig kunt uitrusten van het shoppen. De kerk is tevens een crisiscentrum en biedt een warme maaltijd en nachtopvang aan daklozen, geheel in de spirit van de camino.

Karline Vandenbroecke

Hospitaleros gezocht voor *Hospital de peregrinos de Irún*

De herberg [Hospital de Peregrinos de Irún](#), gerund door de Asociación Jacobea Irún-Bidasoa, zoekt nog hospitaleros voor het komende seizoen. De herberg ligt dichtbij het station van

Irún, het beginpunt van de Camino del Norte, maar is toch rustig. De herberg is donativo; pelgrims doneren een vrijwillige bijdrage voor overnachting en ontbijt. Pelgrims geven deze herberg goede beoordelingen en waarderen het ontbijt en de persoonlijke ontvangst.

De herberg zoekt nog een hospitalero voor de volgende perioden van 10 dagen:

- 11- 20 juni
- 1-10 september
- 11- 20 september

Van de hospitalero wordt gevraagd aanwezig te zijn van 16.00 tot 22.00 uur, 's ochtends om 7.00 uur de pelgrims te wekken met *música celestial* (hemelse muziek) en voor ontbijt te zorgen. Daarna maakt de hospitalero de herberg schoon, ongeveer twee uur werk. Er is één hospitalero nodig, maar twee mag ook. Er is een aparte kamer met twee enkele bedden en een apart keukentje. Belangrijk is dat de hospitalero al eerder een camino in Spanje gelopen heeft, sociaal en gastvrij is en liefst een woordje Spaans spreekt.

De contactpersoon is Demetrio Grigalba. Zijn telefoonnummer is +34 635743774. Het e-mailadres van de herberg is irunsantiago@yahoo.es.

Hebt u interesse om als vrijwillige hospitalero te werken in deze herberg? Dan kunt u het best zelf rechtstreeks contact opnemen met Demetrio, liefst telefonisch in het Spaans (hoeft niet perfect te zijn). Laat ook de werkgroep Hospitaleren weten dat u hier gaat hospitaleren (zie e-mailadres hieronder). Binnenkort vertrek ik zelf op de Camino del Norte en zal ik Demetrio ontmoeten op 13 mei en hem informeren over eventuele aanmeldingen uit Nederland.

Karline Vandenbroecke, [werkgroep Hospitaleren](#)

Verbouwing refugio Valkenburg

De refugio in Houthem St-Gerlach, bij Valkenburg, gelegen aan het Jacobspad door Limburg ondergaat van half mei t/m oktober een grondige verbouwing. Pelgrims kunnen als alternatief de onderstaande mogelijkheden overwegen:

1.) Pension Sonnenblinck, Stationsweg 4, Houthem, tel 043 60 40 893.
tarief € 20 p.p. ontbijt € 7. + toeristenbelasting € 1.90

2) Hotel Lahaye, St Gerlach 5, Houthem, tel 043 60 40 931.
tarief € 27.50 p.p en € 32.50 in weekend incl. ontbijt. + toeristenbelasting € 1.90

Jan Houben

Fotowedstrijd en zomerthema *Benedictushof Egmond-Binnen*

In 2013 was het zomerthema in *Benedictushof 'Santiago'*. Al tijdens de expositie merkten wij hoe het pelgrimeren leeft onder een grote groep van onze bezoekers. Daarom hebben we besloten dit jaar het zomerthema een vervolg te geven. Dit jaar beperken we ons niet tot Santiago, maar is het thema 'pelgrimeren'. Omdat het pelgrimeren zo'n persoonlijke en indrukwekkende ervaring is, willen we dit jaar de expositie samen met pelgrims vormgeven. Daartoe is een fotowedstrijd uitgeschreven.

Aubrac (F), foto: André Brouwer

Naast de expositie organiseren we diverse activiteiten gedurende de maanden juli en augustus: wandelingen, lezingen (onder andere van Simone Awhina), een schrijfworkshop (verhalen van een reiziger) en om de week een pelgrimscafé. Uitbreiding van het programma vindt doorlopend plaats en suggesties zijn van harte welkom!

Fotowedstrijd

Stuur ons uw mooiste foto van uw pelgrimstocht. Schrijf daarbij een kort verhaal van maximaal een half A4. Daarbij kunt u denken aan een korte beschrijving van wat de pelgrimstocht voor u heeft betekend, maar het kan ook een gedicht zijn of een quote.

De foto's en het verhaal krijgen een plaats in de tentoonstelling. De inzenders van de mooiste drie foto's winnen een prijs.

De tentoonstelling loopt van 5 juli tot en met 31 augustus 2014. Foto's kunnen tot en met 14 juni worden ingezonden. Na 31 augustus worden de winnaars bekend gemaakt.

Wilt u meedoen? Op de [website](#) van de Benedictushof vindt u meer informatie en het wedstrijdformulier.

Renata Stijl

Expositie in Helmond

Graag wil ik u uitnodigen voor mijn expositie in de *H. Lambertuskerk* in Helmond.

Alle tekeningen en lino's zijn gemaakt naar aanleiding van mijn pelgrimstochten naar Santiago de Compostela in 2011, 2012 en 2013.

Ik heb lang gezocht naar een geschikte ruimte om deze serie te exposeren, omdat ik vond dat dit in een kerk of klooster moest zijn. Gelukkig waren Pastoor Seidel en het kerkbestuur het met mij eens dat de *H. Lambertuskerk* hiervoor een prachtige ruimte is. Ik ben hier dan ook erg blij mee en heb het gevoel dat mijn camino's *thuiskomen*.

10 mei tot en met 27 september 2014

Elke woensdag- en zaterdagmiddag van 14.00 – 16.00 uur.

Website: www.lambert-de-haas.nl

Lambert de Haas: e-mail: <mailto:l.haas18@upcmail.nl>

Deelnemers aan deze tocht gaan op 8 juni ongeveer 9-10 km wandelen en starten in Meerssen. De precieze startlocatie wordt op 5 juni doorgegeven aan degenen die zich hebben aangemeld. De gasten zijn Tim en Ivi Huijsmans met hun organisatie *Red de Aarde*, die ons zullen vertellen over het bijenbeschermingsproject, kippen, apen, boskap en milieu. Verder zullen zij vertellen over hun ervaringen met de verschillende media. We vertrekken om 12.30 uur en onderweg zorgen we voor biologisch lekkers en een drankje.

U kunt deelnemen door u aan te melden via dewandelgids@gmail.com.

Pas na mailbevestiging door Gaston, kunt u € 3,- per volwassene en € 1,50 voor kinderen t/m 17 jaar overmaken op rekeningnummer 13.26.85.329 ten name van Gaston Huijsmans, onder vermelding van: wandeling 8 juni met de namen van de deelnemers + woonplaats. Inschrijving is mogelijk t/m 4 juni.

Gaston Huijsmans

Wereldverbeteraar van het jaar

In de vorige Ultraia stond een oproep om onze leden Tim en Ivi Huijsmans te steunen bij hun verkiezing tot Wereldverbeteraar van het jaar. Tim en Ivi hebben met hun organisatie *Red de Aarde* de finale bereikt van de verkiezing Wereldverbeteraar van het Jaar. Onze jonge pelgrims Tim en Ivi hebben zich tijdens de voorronden kunnen onderscheiden door hun inzet voor duurzaam milieubeleid. Het feit dat ze door een reeks van landen hebben gewandeld, heeft hen heel bewust gemaakt van de kwetsbaarheid van de natuur, het milieu en de dieren. Ze hebben vooral gekeken naar het verband tussen het duurzaam milieubeleid, het ecosysteem en de voedselketen. Ze kwamen erachter dat de bijen daar een enorm belangrijke rol in spelen. Ze hebben onder andere met een reeks imkers gesproken en hun vader Gaston (De

Wandelgids) heeft een imker als gast gehad tijdens een van zijn wandelingen.

De situatie van de bijen is bijzonder slecht. In Nederland sterft bijvoorbeeld 25-30% van de populatie per jaar uit. In Zuid-China heeft de overheid opgeroepen om bomen en struiken met een penseeltje te bestuiven. De hoofdoorzaken zijn pesticiden en onvoldoende leefgebied en voedsel.

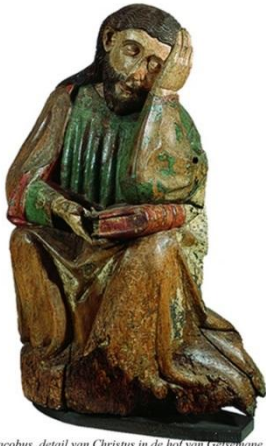
Het doel van Tim en Ivi is om bijenbeschermingsprojecten op te zetten. Hiervoor hebben ze petitie's verzameld (per 7 mei: 4.663). Inmiddels hebben ze aan de burgemeester en wethouder (tevens loco-burgemeester) van Groot-Meerssen (20.000 inwoners) petitie's en een bijenhotel aangeboden. Met hun vieren hebben ze bijvriendelijke zaden uitgestrooid. Ze verleggen nu hun grenzen naar andere gemeenten en landen. Inmiddels hebben ze op hun website reacties uit 72 landen. Op Facebook hebben ze 3.805 likes ontvangen. Parallel zijn ze actief om de kippen een beter leven te geven. Hiervoor hebben ze 6.225 petitie's verzameld.

Uiteraard willen ze het de twee andere finalisten zo moeilijk mogelijk maken. U kunt uw steun uitbrengen door te stemmen op <http://wereldverbeteraarvanhetjaar.nl/initiatieven/red-de-aarde>. Vanzelfsprekend kunt u hier ook over berichten op Facebook en Twitter.

Er wordt hun door de organisatie een touringcar beschikbaar gesteld, dus als u op 23 mei 's-middags in de Mediaplaza in Utrecht de finale wilt bijwonen, dan kunt u zich hiervoor opgeven via info@reddeaarde.org. Als u gebruik maakt van de touringcar, vragen Tim en Ivi Euro 2,50 als bijdrage aan materialen voor het maken van bijenhotels. Inmiddels hebben zich ook mensen aangemeld om bijenhotels te maken en materialen te leveren.

Gaston Huijsmans

Wilt u iets van mij lezen?

Jacobus, detail van Christus in de hof van treisemane
Worms?, ca. 1440 ABM bh367-570

Lezers die zelf ook schrijven, kunnen in deze rubriek hun boek onder de aandacht van de leden van ons Genootschap brengen (het is dus geen recensie van de redactie van *Ultreia*).

Wij stellen het op prijs, indien u een exemplaar van uw boek aan onze bibliotheek schenkt. Gaarne uw boek naar:
Nederlands Genootschap van Sint Jacob
t.av. Bibliotheek
Janskerkhof 28a
3512 BN UTRECHT

Ongerwaeg... met een rugzak vol vragen: **pelgrimstocht van Konstanz naar Santiago de Compostela**

De start was in Konstanz op maandag 29 april 2013. Aankomst in Santiago de Compostela op vrijdag 23 augustus 2013. Ik ging over oude pelgrimswegen. Dwars door Zwitserland, Frankrijk en Spanje. Vooral de Via Jacobi, Via Gebennensis, Via Podiensis, Camino Aragonés en de Camino Francés. Wegen met een rijke historie. Samen ongeveer 2.400 km. In Conques heb ik helaas mijn tocht kort moeten onderbreken in verband met ziekte en overlijden van mijn schoonvader.

Natuurlijk was ik ook heel benieuwd hoe het op zo'n lange tocht zou gaan met mijn diabetes en coeliakie. Mijn rugzak was voor een kwart gevuld met infuussystemen, naaldjes, bloedsuikermeter, reserve insulinepomp, et cetera.

Het boek is geschreven zoals ik mijn camino dag na dag heb mogen ervaren. Een boek met indrukken van de route *ongerwaeg*. Met verhalen van *ongerwaeg*. Met ontmoetingen van *ongerwaeg*. Met emoties van *ongerwaeg*. De titel die ik mijn boek heb meegegeven: *Ongerwaeg... met een rugzak vol vragen*. Antwoorden op deze vragen hoopte ik *ongerwaeg* te vinden. Verder bevat het boek een aantal tekeningen, aquarellen en foto's.
ISBN: 9789491872464, formaat paperback 170x240 mm, 220 pagina's

Het boek is via e-mail te bestellen bij de auteur voor de prijs van € 19,75, exclusief verzendkosten. Bij bestelling graag uw adres bijvoegen.

Ger Lenssen: ger-lenssen@home.nl

Fietstocht Regio Haag

Hoewel een behoorlijk aantal pelgrims op de fiets naar Santiago vertrekt, organiseren regio's niet zo vaak fietstochten. Wandelingen winnen het qua populariteit en aantal van fietstochten. Toch versterkt ook het samen fietsen de onderlinge band tussen pelgrims binnen de regio. Zeker als je gezamenlijk, en ook ieder voor zich, moet opboksen tegen de elementen water en wind, zoals tijdens fietstocht door het Westland en de duinen, die de regio Den Haag op 10 mei organiseerde. Omdat de regen al vóór het vertrek viel waren alle 22 deelnemers bij de start bij Ockenburg goed voorbereid op de nattigheid.

Voorzien van een pakje fris en een snack uit een kruiwagen, geleend van het Zuid-Hollands Landschap, voerde de tocht eerst langs 't Woudt, het kleinste dorp van Nederland, waar de koffie geurde en de fietsers werden bijgepraat over de bewogen geschiedenis van het kleine Hervormde kerkje aldaar, echter zonder Jacobus. Om Jacobus te ontmoeten moest er enkele kilometers verder worden getrapt naar de parochiekerk van Schipluiden. Vandaar ging het, via een met de hand voortgetrokken voet/fietsveer over een brede vaart, en optornend tegen de straffe wind, verder richting Maasland. Daar was de lunch met warme chocolade melk, cappuccino of koffie/thee.

De lucht werd droger en de wind zorgde er voor dat ook de kleren weer droog werden. Via De Lier en Naaldwijk kwam de kust van Ter Heijde in zicht. Daar begon zelfs de zon te schijnen. De nog steeds stevige zuidwester wind stuwde eindelijk de fietsers in race-tempo voort over het fraaie fietspad door de duinen naar het startpunt bij Ockenburg. Een heerlijke afsluiting van een enerverende fietsdag.

Jos Engels

Colofon

Foto: Fietstocht regio Den Haag

Eindredactie: Ellie Nieuwenhuizen
Hoofdredactie: André Brouwer
Redactieadviseur: Monique Walrave
Vormgeving: André Brouwer
Verzending: Han Lasance

Volgende Ultreia verschijnt medio juni 2014.
Wij zien uw kopij graag voor 10 juni tegemoet via ultreia@santiago.nl

Aanwijzingen voor de auteur
Ultreia wil attenderen op allerlei zaken en streeft daarom naar korte berichten.

Uw kopij (maximaal 300 woorden) graag in platte tekst, dat wil zeggen zonder opmaak, zoals inspringen, vet gedrukt, onderstreept of met kaders. Met een foto bij uw artikel zijn we ook altijd blij.

Activiteiten van derden

In Ultreia is ook plaats voor de aankondiging van activiteiten van derden. Opname in Ultreia betekent echter niet dat het Genootschap garant staat voor de kwaliteit ervan.